

קביעת רגע המוות

משנה:מי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי ספק מת ספק כותי ספק ישראל
מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין ואם מת יניחוהו

מצאוהו חי מפקחין: מצאוהו חי פשיטא לא צריכא דאפילו לחיי שעה: ואם מת יניחוהו: הא נמי
פשיטא לא צריכא לרבי יהודה בן לקיש דתניא אין מצילין את המת מפני הדליקה אמר רבי יהודה בן
לקיש שמעתי שמצילין את המת מפני הדליקה ואפילו רבי יהודה בן לקיש לא קאמר אלא מתוך
שאדם בהול על מתו אי לא שרית ליה אתי לכבוויי אבל הכא אי לא שרית ליה מאי אית ליה למעבד
תנו רבנן עד היכן הוא בודק עד **חוטמו** ויש אומרים עד **לבו** (בירושלמי ובדפוסים נוספים: **טבורו**)
בדק ומצא עליונים מתים לא יאמר כבר מתו התחתונים מעשה היה ומצאו עליונים מתים ותחתונים
חיים נימא הני תנאי כי הני תנאי מהיכן הולד נוצר מראשו שנאמר ממעי אמי אתה גזי ואומר
גזי נזרך והשליכי אבא שאול אומר מטיבורו ומשלח שרשיו אילך ואילך אפילו תימא אבא שאול עד
כאן לא קא אמר אבא שאול התם אלא לענין יצירה דכל מידי ממציעתיה מיתצר אבל לענין פקוח
נפש אפילו אבא שאול מחיי דעיקר חיותא באפיה הוא דכתיב כל אשר נשמת רוח חיים באפיו אמר
רב פפא מחלוקת ממטה למעלה אבל ממעלה למטה כיון דבדק ליה עד חוטמו שוב אינו צריך דכתיב

כל אשר נשמת רוח חיים באפיו

האמת: עד חוטמו. ואם אין חיות
בחוטמו שאינו מוליך רוח ודאי מת
ויניחוהו: הכי גרסינן אמר רב פפא
מהלוקת מלמטה למעלה. מחלוקת
דהנך תנאי דמר אמר עד לבו ומר
אמר עד חוטמו מלמטה למעלה
שמואלו דרך מרגלותיו תחלה ובודק
והולך כלפי ראשו דמר אמר כלבו יש
להצמיח אם יש בו חיות שנשמתו
דופקת שם ומר אמר עד חוטמו
דזימנין דאין חיות ניכר כלבו וניכר
בחוטמו: (ה) גזי נזרך. ונזר הוא

ד ראפילו מצאוהו מרוצץ השאינו יכול לחיות אלא
לפי שעה מפקחין ובודקים עד חוטמו אם לא
הרנישו בחוטמו חיות או ודאי מת לא שנא פגעו
בראשו תחלה לא שנא פגעו ברגליו תחלה: -

ג קרויזר, חיים יעקב - קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 468 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה
ח יומא תלמוד בבלי עמוד מס 180 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

מסכת אהלות פרק א משנה ו:אדם אינו מטמא, עד שתצא נפשו. ואפלו מגיד, ואפלו גוסס, זוקק
ליבום ופוסטר מן היבום, מאכיל בתרומה ופוסל בתרומה. וכן בהמה וזיה אין מטמאין, עד שתצא
נפשם. התוו ראשיהם, אף על פי שמפרכסין, טמאין, כגון זנב של הלטאה שהיא מפרכסת

מפקחין פירוש שחופרין ומחפשיין אותו וכשמגיע לחוטמו ולא נמצא בו נשמה אז חסור לו לחפור
יותר לפי שבודאי הוא מת. ואם נמצא חי אע"פ שהוא צענין שאינו יכול לחיות אלא זמן מועט
ה (ר"ה, יומא, סוכה) תלמוד בבלי עמוד מס 348 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה